

PUUMALA

HURISSALON OSAYLEISKAAVA

MUUTOSKOHTEIDEN LUONTOSELVITYS

Jouko Sipari

SISÄLLYSLUETTELO

JOHDANTO	3
TUTKIMUSMENETELMÄT	3
MUTOSKOHTEET	4
1. Kortejärvi	4
2. Särkijärven pohjoisranta	4
3. Särkijärven kaakkoisranta	5
4. Pitkäjärvi	6
5. Sarkanen, Joenpelto läntinen kohde	6
6. Sarkanen, Joenpelto itäinen kohde	7
LIITTEET	

Kansikuva: Särkijärven pohjoisrantaan länteen päin kuvattuna.

JOHDANTO

Puumalan Hurissalon muutoskohteissa (LIITTEET, Kartta 1.) tehtiin maankäyttö- ja rakennuslain mukainen luonto- ja maisemaselvitys lokakuun alussa 2018. Työssä selvitettiin muutoskohteiden mahdolliset luonnonsuojelulain 29§ mukaiset suojellut luontotyytit, metsälain 10§ mukaiset erityisen tärkeät elinympäristöt, vesilain 15a§ ja 17a§ tarkoittamat pienvedet sekä muut arvokkaat kohteet. Inventoinnissa arvioitiin uhanalaisten lajien (Luonnonsuojelulaki 46§) ja erityistä suojelua tarvitsevien lajien (LSL 47§) sekä luontodirektiivin liitteen IV(a) lajien esiintymisalueiksi sopivia kohteita.

Lajistoa koskeva selvitystyö keskittyi kasvistoon. Nisäkkäistä selvitettiin mahdollista liito-oravan (*Pteromys volans*) esiintymistä suunnittelualueella. Muu lajisto ja muut mahdolliset luontoarvot, joilla voisi olla merkitystä alueen maankäyttöä suunniteltaessa, käytiin läpi kasvistoselvityksen yhteydessä. Suunnittelualueen maaperä- ja vesiolosuhteita arvioitiin kunkin alueen ekologiaa ja käytettävyyttä silmällä pitäen.

TUTKIMUSMENETELMÄT

Muutoskohteet tutkittiin alueet läpi kartoittamalla. Kasvilajiston inventoinnin lisäksi kartoituksen yhteydessä tutkittiin muutoskohteista myös mahdolliset rauhoitettavat tai suojelua vaativat biotoopit sekä mahdolliset uhanalaisille lajeille soveltuvat elinympäristöt, merkittävät maisemakokonaisuudet sekä mahdolliset muut arvokkaat luontotekijät sekä arvioitiin alueen maaperä- ja vesiolosuhteita ekologiselta ja maankäytön suunnittelun kannalta. Liito-oravan mahdollista esiintymistä tai merkkejä esiintymisestä muutoskohteissa seurattiin kasvi-inventoinnin ohessa sekä tarkastamalla kaikki lajille mahdollisesti sopivat elinympäristöt muutoskohteista.

Havainnot ja arviot kirjattiin systemaattisesti ylös havainnointipaikalla. Pitkään lämpimänä pysynyt syksy mahdollisti myös vesikasvien inventoinnin. Maastotöiden yhteydessä on kerätty myös kuva-aineisto, jota on käytetty hyväksi inventoinnin tulosten kokoamisessa sekä raportin laadinnassa. Raportissa on esitetty inventoinnin tulosten lisäksi tulosten perusteella tehdyt suositukset maankäytön suunnittelua varten.

MUUTOSKOHTEET

1. Kortejärvi (LIITTEET, Kartta 1.)

Kortejärven muutoskohde on järven kapeassa itäpäässä. Muutoskohde on melko loivasti laskevaa harjusoramaata. Rannan tuntumassa maaperä on tasaista, lähes järven pinnan tasossa olevaa soistunutta maata. Rinnemaan mäntyvaltainen taimikko todettiin lajistoltaan tavanomaiseksi tuoreeksi kankaaksi (Kuva 1.). Rantatasanteen turvemaa todettiin lajistoltaan tavanomaiseksi varpusrämeeksi. Puustoa rannan tuntumassa on harvennettu. Kortejärven itäpään vesi on ruskeaa, muutoskohteen ranta- ja vesikasvillisuus indikoi dystrofista vettä (Kuva 2.). Rannan kasvilajisto todettiin tavanomaiseksi. Liito-oravaa, merkkejä liito-oravan oleskelusta tai liito-oravalle soveliaista elinympäristöä ei muutoskohteella todettu.

Kuva 1. Muutoskohteen rinnemetsää.

Kuva 2. Kohteen rämerantaa länteen kuvattuna.

Suositus. Alueella ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja, uhanalaisia lintulajeja tai uhanalaisille lajeille (direktiivin IV(a) lajit) soveltuvia elinympäristöjä, muita luontoarvoja tai sellaisia luontotekijöitä, jotka olisi erityisesti huomioitava maankäytön suunnittelussa.

2. Särkijärven pohjoisranta (LIITTEET, Kartta 1.)

Särkijärven pohjoisranta on kivistä harjusorarinnettä, jossa oli todettavissa pieniä avokallioita. Muutoskohteen itäosassa on laajahko rantatasanne, joka on soistunut. Rinne on harvennettua, mäntyvaltaista kuivaa kangasta (VT) (Kuva 3.). Rannassa on kapea rämevyöhyke, joka muutoskohteen itäosassa laajenee laajahkoksi rantarämeeksi (Kuva 4.). Ranta on sorarantainen ja lähes kasviton mutaa ja kasvijätettä oli todettavissa jonkin verran. Ilmeisesti harjusta purkautuva pohjavesi pitää rantaveden varsin kirkkaana ja rannan puhtaana. Niukka vesikasvilajisto indikoi oligotrofista vettä. Kasvilajisto muutoskohteessa todettiin tavanomaiseksi. Liito-oravaa, merkkejä liito-oravan oleskelusta tai liito-oravalle soveliaista elinympäristöä muutoskohteella ei todettu.

Kuva 3. Särkijärven pohjoisrannan muutoskohteen kuivaa kangasmetsää (VT) länteen päin kuvattuna.

Kuva 4. Isovarpurämettä muutoskohteen itäosan rantatasanteella.

Suositus. Alueella ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja, uhanalaisia lintulajeja tai uhanalaisille lajeille (direktiivin IV(a) lajit) soveltuvia elinympäristöjä, muita luontoarvoja tai sellaisia luontotekijöitä, jotka olisi erityisesti huomioitava maankäytön suunnittelussa.

3. Särkijärven kaakkoisranta (LIITTEET, Kartta 1.)

Särkijärven kaakkoisrannan muutoskohde rajautuu järven ja sitä kiertävän tien väliin ja on melko kapea pohjoisosastaan. Eteläosassa on laajahko, pääosin kasvipeitteinen kallio. Rantaan laskeva kivinen sorarinne on melko jyrkkä. Ranta on mutaista sorarantaa. Muutoskohde on nuorta mäntyvaltaista sekametsää (MT). Eteläosan kallion lakialue on mäntyvaltaista kuivaa kangasta (VT, paikoin CIT). Ranta- ja vesikasvilajisto indikoi dys-oligotrofista/dystrofista vettä. Vesi todettiin melko ruskeaksi. Muutoskohteen kasvilajisto todettiin tavanomaiseksi kangasmetsien ja dys-oligotrofisten vesien lajistoksi. Liito-oravaa, merkkejä liito-oravan oleskelusta muutoskohteella tai liito-oravalle soveliaista elinympäristöä muutoskohteella ei todettu.

Suositus. Alueella ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja, uhanalaisia lintulajeja tai uhanalaisille lajeille (direktiivin IV(a) lajit) soveltuvia elinympäristöjä, muita luontoarvoja tai sellaisia luontotekijöitä, jotka olisi erityisesti huomioitava maankäytön suunnittelussa.

4. Pitkäjärvi (LIITTEET, Kartta 1.)

Pitkäjärven muutoskohde on matalaa soraharjua järven koillisrannalla. Harjuriinne muodostaa rantatasanteen, joka on soistunut. Harjumetsä todettiin nuoreksi mäntyvaltaiseksi tuoreeksi kankaaksi (MT), paikoin harjun lakiosalta myös kuivaksi kankaaksi (VT) (Kuva 5.). Ranta on rämeinen (Kuva 6.) ja kaakkoispään leveämpään osaan rantatasannetta on muodostunut kookasta mäntyä kasvava isovarpuräme, joka on ojitettu. Muutoskohteen ranta on hakojen peittämä. 1800/1900 -luvun vaihteessa alueella on ollut kova myrsky, joka kaatoi rantametsiä järveen. Haot ovat jääne tästä myrskystä (Kuva 6.). Ranta on pääosin mutapohjainen, vesi on ruskeaa ja vesikasvilajisto indikoi dystrofista vettä. Vesikasvilajistossa oli todettavissa hieman myös järviruokoa. Alueen kasvilajisto todettiin tavanomaiseksi kangasmetsien, rämeiden ja dystrofisten vesien lajistoksi. Liito-oravaa, merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella tai liito-oravalle soveliasta elinympäristöä muutoskohteella ei todettu.

Kuva 5. Muutoskohteen rinnemetsää (MT/VT) Pitkäjärven koillisrannassa.

Kuva 6. Pitkäjärven muutoskohteen rämerantaa hakoineen.

Suositus. Alueella ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja, uhanalaisia lintulajeja tai uhanalaisille lajeille (direktiivin IV(a) lajit) soveltuvia elinympäristöjä, muita luontoarvoja tai sellaisia luontotekijöitä, jotka olisi erityisesti huomioitava maankäytön suunnittelussa.

5. Sarkanen, Joenpelto läntinen kohde (LIITTEET, Kartta 1.)

Sarkasen läntinen muutoskohde on alavaa harjusorarantaa. Muutoskohteen itäosa on vedenpinnan tasossa, jonka vuoksi se on soistunut. Muutoskohteen metsä nuorta mäntytaimikkoa (MT-kangasta), rannan läheisyydessä puusto on kookkaampaa ja männyn ohella sekapuuna on runsaasti koivua. Soistuma on mäntyvaltaista rämettä. Rantavyöhykkeen kasvilajisto indikoi ravinteisuuden kasvua järvessä. Mm. järviruokoa todettiin leveänä vyöhykkeenä (Kuva 7.). Ranta- ja vesikasvilajisto indikoi lähinnä eutrofisuutta, joskin lajisto todettiin melko niukaksi. Muutoskohteen kasvilajisto todettiin tavanomaiseksi. Rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja ei todettu. Liito-oravaa, merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella tai liito-oravalle soveliasta elinympäristöä muutoskohteella ei todettu.

Kuva 7. Sarkasen läntisen muutoskohteen rantaa kaakkoon päin kuvattuna.

Kuva 8. Sarkasen itäisen kohteen alavaa rantaa länteen päin kuvattuna.

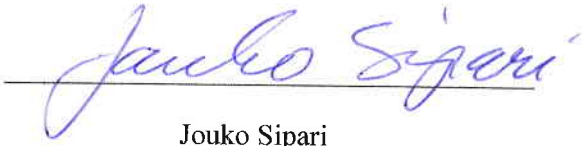
Suositus. Alueella ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja, uhanalaisia lintulajeja tai uhanalaisille lajeille (direktiivin IV(a) lajit) soveltuvia elinympäristöjä, muita luontoarvoja tai sellaisia luontotekijöitä, jotka olisi erityisesti huomioitava maankäytön suunnittelussa.

6. Sarkanen, Joenpelto itäinen kohde (LIITTEET, Kartta 1.)

Sarkasen itäinen muutoskohde on alavaa hieta- ja hiesupitoista harjusorarantaa (Kuva 8.). Ranta on pitkälle matala ja kasvaa järvikaislan ja järviruo'on ohella rantaluikkua sekä jouhi- ja pullosaraa. Myös pystykeiholehteä todettiin rantavedessä. Vesikasvilajisto indikoi eutrofista vettä. Rantametsässä on harjusorakumpu, josta on otettu rakennussoraa. Muodostuneessa soramontussa on kaatopaikkajätettä haapavesaikun peitossa. Kumpareen metsä on mäntyä ja ja nuorta haapaa kasvavaa tuoretta kangasmetsää. Rannalla lehtipuut ovat vallitsevina. Muutoskohteen kasvilajisto todettiin varsin monipuoliseksi mutta tavanomaiseksi kangasmetsien ja eutrofisten vesien lajistoksi. Kulttuuribiotoopeille tyypillisiä lajeja todettiin muutoskohteella melko paljon. Rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja ei todettu. Liito-oravaa, merkkejä liito-oravan oleskelusta alueella tai liito-oravalle soveliaista elinympäristöä muutoskohteella ei todettu

Suositus. Alueella ei todettu rauhoitettuja tai uhanalaisia kasvilajeja, uhanalaisia lintulajeja tai uhanalaisille lajeille (direktiivin IV(a) lajit) soveltuvia elinympäristöjä, muita luontoarvoja tai sellaisia luontotekijöitä, jotka olisi erityisesti huomioitava maankäytön suunnittelussa.

Tampereella 26.10.2018

Jouko Sipari

Jouko Sipari

Jouko Sipari tmi

Katajikonkatu 1 F 19

33820 Tampere

jouko.sipari@saunalahti.fi

p. 040 - 70 44 750

LITTEET

Kartta 1. Hurissalon muutoskohteet.

